

Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen och i passlagen.

Förslaget innebär att en utlänning vid in- och utresekontroll, på samma sätt som redan gäller för svenska medborgare, ska vara skyldig att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2018.

I betänkandet finns tre reservationer (M, SD, -).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:35 Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar.

Tre yrkanden i följdmotioner.

Tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar	5
Reservationer	11
1. Tillämpning av lagändringen, punkt 2 (M)	11
2. Åtgärder mot missbruk av pass, punkt 3 (SD, -)	11
3. Biometriska kontroller vid Schengenområdets yttre gränser, punkt 4 (M, SD, -)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionerna	13
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar**

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
2. lag om ändring i passlagen (1978:302).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:35 punkterna 1 och 2.

2. **Tillämpning av lagändringen**

Riksdagen avslår motion

2017/18:3928 av Tomas Tobé m.fl. (M).

Reservation 1 (M)

3. **Åtgärder mot missbruk av pass**

Riksdagen avslår motion

2017/18:3927 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -) yrkandena 1 och 2.

Reservation 2 (SD, -)

4. **Biometriska kontroller vid Schengenområdets yttre gränser**

Riksdagen avslår motion

2017/18:3178 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 62 och 63.

Reservation 3 (M, SD, -)

5. **Fingeravtryck och ansiktsidentifiering**

Riksdagen avslår motion

2017/18:263 av Staffan Danielsson (C).

Stockholm den 14 december 2017

På justitieutskottets vägnar

Tomas Tobé

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Tobé (M), Mats Pertoft (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Roger Haddad (L), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD), Carina Ohlsson (S), Patrick Reslow (-), Sultan Kayhan (S) och Gustaf Lantz (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2017/18:35 Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar. I propositionen föreslår regeringen bl.a. en ändring i utlänningslagen med anledning av ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1, och regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

I betänkandet behandlar utskottet även två motioner som har väckts med anledning av propositionen. Utskottet behandlar också tre motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2017/18. Förslagen i motionerna återges i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår sex motionsyrkanden. Motionerna handlar bl.a. om förutsättningar för genomförande av lagstiftningen och ytterligare åtgärder för att förhindra att resehandlingar missbrukas.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD, -) och 3 (M, SD, -).

Propositionen

EU:s gränskodex

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer infördes ett gemensamt regelverk för passage av inre och yttre gränser. Förordningen ändrades väsentligt ett flertal gånger, och för att skapa klarhet och överskådlighet antog Europaparlamentet och rådet den 9 mars 2016 en kodifierad version, förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), kallad gränskodexen.

Enligt artikel 1 i gränskodexen ska ingen gränskontroll göras av personer vid de inre gränserna mellan EU:s medlemsstater. När det gäller de yttre gränserna regleras in- och utresekontroll av personer i artikel 8. I artikel 8.1 anges bl.a. att gränstrafiken vid de yttre gränserna ska kontrolleras av gränskontrolltjänstemän. I artikel 8.2 finns bestämmelser om kontroll av personer som har rätt till fri rörlighet enligt unionsrätten. Artikel 8.3 reglerar kontroll av tredjelandsmedborgare.

Europaparlamentet och rådet antog den 15 mars 2017 förordning (EU) 2017/458 om ändring av förordning (EU) 2016/399. Ändringarna trädde i kraft den 7 april 2017 och berör artikel 8 i gränskodexen. Den ändrade lydelsen av artikel 8 innebär bl.a. att om det vid en in- eller utresekontroll råder tvivel om en resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet ska man verifiera minst ett av de biometriska kännetecknen i de pass och resehandlingar som utfärdats i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna. En sådan verifiering ska om möjligt också göras av resehandlingar som inte omfattas av den nämnda förordningen.

Nationella bestämmelser om gränspassage och pass

Svenska pass innehåller biometriska kännetecken i form av en ansiktsbild och fingeravtryck (6 och 6 a §§ passlagen [1978:302]). De biometriska kännetecknen sparas på ett lagringsmedium, s.k. chipp, i passet. Även de resehandlingar som Migrationsverket utfärdar, främlingspass och resedokument, innehåller biometriska kännetecken i form av en ansiktsbild och fingeravtryck. Pass som utfärdas av länder utanför EU innehåller i många fall ett lagringsmedium med biometrisk information.

Enligt 9 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ansvarar Polismyndigheten för kontroll av personer enligt gränskodexen. Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket bistår Polismyndigheten vid kontrollerna. Enligt 9 kap. 8 § utlänningslagen får Migrationsverket eller Polismyndigheten under vissa förutsättningar fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck. Fotografi och fingeravtryck får tas om utlänningen inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige, om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, eller om det finns grund för att besluta om förvar.

Enligt 9 kap. 8 c § utlänningslagen är den som har en Schengenvisering vid in- eller utresekontroll enligt gränskodexen skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet. Skyldigheten att lämna fingeravtryck gäller även för en utlänning som vid in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte. När en kontroll har genomförts ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

En svensk medborgare som reser in i eller ut ur Sverige och som måste medföra pass vid resan ska på begäran låta en passkontrollant ta fingeravtryck och en bild i digitalt format av ansiktet för kontroll av att dessa motsvarar de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet (5 a § passlagen). När kontrollen har genomförts ska fingeravtrycken och ansiktsbilden samt de biometriska data som då tagits fram omedelbart förstöras.

Regeringens förslag

Med anledning av den ändrade lydelsen av artikel 8 i gränskodexen föreslår regeringen ändringar i 9 kap. utlänningslagen. Förslagen innebär att en utlänning vid en in- eller utresekontroll, på samma sätt som redan gäller för svenska medborgare, ska vara skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med gränskodexen. Denna skyldighet ska

gälla under förutsättning att utlänningen har en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller ett fotografi eller fingeravtryck.

Regeringen konstaterar att gränskodexen inte innehåller några föreskrifter om hur fotografiet och fingeravtrycken ska hanteras efter det att kontrollen har genomförts. Regeringen föreslår, i likhet med vad som gäller vid kontroll av svenska medborgares pass och vid kontroll av Schengenviseringar och uppehållstillståndskort, att de fingeravtryck och det fotografi som tagits för kontrollen, samt de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen, ska förstöras omedelbart efter att kontrollen har gjorts.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2018.

För att kontrollera biometriska kännetecken i resehandlingar vid gränsen kommer bl.a. viss teknisk utrustning att behöva införskaffas. De merkostnader som detta innebär kan enligt regeringens bedömning antas bli begränsade till sin omfattning och ska hanteras inom befintliga anslagsramar.

Utskottet noterar att justitie- och inrikesministern den 12 december 2017 anfört bl.a. följande som svar på en skriftlig fråga från en riksdagsledamot (fr. 2017/18:357):

Polismyndigheten kommer under våren 2018 att påbörja arbetet med att förse gränspolisen med den tekniska utrustning som krävs för att vid gränskontroll kunna göra en digital verifiering av den ansiktsbild som finns lagrad i resehandlingens chip. Arbetet planeras att vara slutfört under sommaren 2018. Den tekniska lösning som krävs för verifiering av lagrade fingeravtryck är under utveckling och planeras att kunna tas i bruk under hösten 2018.

Upphandlingen av nödvändig utrustning och utveckling av de tekniska lösningar som krävs för att genomföra verifiering av biometriska kännetecken är tidskrävande. Jag förutsätter ändå att Polismyndigheten håller den tidsplan myndigheten har tagit fram för att lagstiftningen ska kunna genomföras.

Regeringen lämnar även förslag till vissa justeringar av bestämmelser i utlänningslagen och passlagen som hänvisar till en tidigare version av gränskodexen.

Motionerna

I motion 2017/18:263 av Staffan Danielsson (C) begärs ett tillkännagivande om att fingeravtryck och ansiktsidentifiering bör användas vid passkontroller och att reglerna för hur länge fingeravtrycken sparas bör ses över.

I motion 2017/18:3178 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 62 anförs att bruket av biometriska kontroller vid Schengenområdet yttre gränser bör öka. I yrkande 63 anförs att det även finns ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer, och på sikt även för dem som reser motsatt väg.

I motion 2017/18:3927 av Adam Martinen och Patrick Reslow (SD, -) yrkande 1 efterfrågas en straffskärpning för den som lämnar ut sitt pass eller sin resehandling till någon annan i missbrukande syfte. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att bekämpandet av organiserad handel med pass och

andra resehandlingar bör lyftas fram som en särskild prioriteringsåtgärd i regleringsbrevet för polisen.

I motion 2017/18:3928 av Tomas Tobé m.fl. (M) begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör se till att alla nödvändiga förutsättningar finns på plats för att börja tillämpa lagstiftningen fullt ut från den dag den träder i kraft.

Missbruk av pass

Utskottet behandlade våren 2016 proposition 2015/16:81 Åtgärder mot missbruk av svenska pass. Bakgrunden till propositionen var att det hade uppmärksammats att det förekom missbruk av svenska pass, bl.a. genom att en annan person än den rättmätiga passinnehavaren använde passet för att resa. I propositionen, som tillstyrktes av utskottet och antogs av riksdagen, föreslogs ändringar i passlagen i syfte att minska tillgången på svenska pass som kan missbrukas (bet. 2015/16:JuU25, rskr. 2015/16:158). Regeringens förslag innebar att svenska medborgare ska kunna beviljas högst tre vanliga pass under en femårsperiod, att ett vanligt pass ska återkallas när ett provisoriskt pass utfärdas för passinnehavaren och att giltighetstiden för ett vanligt pass till barn sänks till tre år. Lagändringarna trädde i kraft den 15 april 2016. I betänkandet föreslog utskottet även ett tillkännagivande till regeringen om att den ska återkomma med ett förslag till riksdagen om att de föreslagna ändringarna för pass även ska gälla främlingspass och resedokument samt att regelverket ska ses över för att motverka missbruk av uppehållstillståndskort. Riksdagen följde utskottets förslag.

Regeringen beslutade den 27 april 2017 (dir. 2017:45), bl.a. mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande, att tillsätta en utredning. Den 29 november 2017 överlämnades betänkandet Klarlagd identitet – Om utlänningsars rätt att vistas i Sverige, inre utlänningskontroller och missbruk av identitetshandlingar (SOU 2017:93) till regeringen. För att stävja missbruket av resehandlingar och uppehållstillståndskort föreslår utredningen bl.a. att högst tre resedokument eller främlingspass ska kunna beviljas en person under en femårsperiod. Utredningen föreslår också att handlingarna ska ha kortare giltighetstider och att de i vissa fall ska kunna återkallas. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2018.

I utredningsbetänkandet redogörs också för det omfattande arbete med att stärka kontrollerna vid Schengenområdet yttre gräns som bedrivs inom EU (s. 51 f.).

En person som missbrukar någon annans pass genom att utge sig för att vara den personen som passet är utställt till kan dömas till ansvar för missbruk av arkund enligt 15 kap. 12 § brottsbalken. Detta gäller även för den person som lämnar ut sitt pass för att missbrukas på det beskrivna sättet. Straffskalan för missbruk av arkund är böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är grovt, döms till fängelse i högst två år.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet behandlade våren 2017 två motionsyrkanden om att bruket av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser ska öka respektive om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer motsvarande de nu aktuella (bet. 2016/17:JuU18 s. 46 f.). Utskottet konstaterade att kodexen om Schengengränserna nyligen ändrats, och om det råder tveksamhet om identitet eller handlingars äkthet ska uppgifterna försöka verifieras med hjälp av biometriska uppgifter, ansiktsgenkänning eller fingeravtryck. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att det saknades skäl för något initiativ från riksdagens sida.

I samma betänkande behandlade utskottet även ett motionsyrkande om att reglerna för passhantering skulle skärpas för att bl.a. förhindra svart handel med svenska passhandlingar (s. 64 f.). Utskottet konstaterade att ändringar i passlagen i syfte att minska tillgången på svenska pass som kan missbrukas trätt i kraft så sent som den 15 april 2016 samt att det även inom EU vidtas åtgärder för att förhindra missbruk av pass. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att det saknades anledning till något tillkännagivande, och motionsyrkandet avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Bestämmelserna i gränskodexen gäller som lag i Sverige. Utskottet delar dock regeringens uppfattning att de nu aktuella bestämmelserna i gränskodexen, för tydlighets skull och för att skapa enhetlighet i regelverket, bör kompletteras med nationella föreskrifter.

Som framgått finns det en bestämmelse i passlagen som innebär att en svensk medborgare är skyldig att låta en passkontrollant ta hans eller hennes fingeravtryck och en ansiktsbild för att kontrollera att dessa överensstämmer med de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet. När det gäller utländska medborgare finns det inte någon motsvarande nationell bestämmelse. Utskottet delar därför regeringens bedömning att en ny bestämmelse bör införas i utlänningslagen. Det har inte heller väckts någon motion med förslag till lagändring som står emot regeringens lagförslag. Utskottet anser att den föreslagna nya bestämmelsen är ändamålsenligt utformad och bör antas av riksdagen.

Utskottet har inte heller något att invända mot regeringens förslag till ändrade hänvisningar i utlänningslagen och passlagen. Utskottet föreslår därför att riksdagen antar regeringens lagförslag även i dessa delar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2018. Som framgått trädde ändringen i gränskodexen i kraft den 7 april 2017. När det gäller den tekniska utrustning som behöver införskaffas och andra åtgärder som kan behöva vidtas utgår utskottet från att regeringen följer frågan noga och vidtar de åtgärder som behövs för att detta ska komma på plats så snart som möjligt. Utskottet finner dock inte skäl för något tillkännagivande från riksdagens sida i enlighet med

vad som begärs i motion 2017/18:3928 (M) och föreslår att riksdagen avslår motionen.

De nu införda möjligheterna att ta fingeravtryck och ansiktsbild ökar möjligheterna att upptäcka falska pass. Detta bör även leda till ett minskat missbruk av och handel med pass. Som framgått pågår också inom EU ett arbete med att stärka kontrollerna vid Schengenområdets yttre gränser. Till detta kommer de ändringar som gjordes i passlagen förra året för att motverka missbruk av svenska pass. Mot denna bakgrund finner utskottet inte anledning för riksdagen att göra några sådana tillkännagivanden som efterfrågas i motion 2017/18:3927 (SD, -) yrkandena 1 och 2, som därmed avstyrks.

När det gäller bruket av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser och behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer vidhåller utskottet sin uppfattning att det saknas skäl för riksdagen att ta något initiativ i dessa frågor. Utskottet avstyrker därmed motion 2017/18:3178 (M) yrkandena 62 och 63.

Utskottet anser slutligen att motion 2017/18:263 (C) delvis får anses tillgodosedd genom den nu föreslagna ändringen i utlänningslagen. Vad som i övrigt anförs i motionen ger inte anledning till något initiativ från riksdagens sida. Utskottet avstyrker därmed motionen.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet således propositionen och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

Reservationer

1. Tillämpning av lagändringen, punkt 2 (M)

av Tomas Tobé (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3928 av Tomas Tobé m.fl. (M).

Ställningstagande

Polismyndigheten anger i sitt remissvar den 24 maj 2017 bl.a. att Sverige ännu inte har utvecklat de tekniska system som behövs för att kunna läsa information i resehandlingars chipp och därmed möjliggöra kontroll av biometri vid gränskontroller. Vid tidpunkten för lagändringarnas ikraftträdande kommer Polismyndigheten inte att kunna tillhandahålla ett färdigutvecklat it-system för kontroll av den biometriska informationen. I ett e-postmeddelande den 7 november 2017 anger myndigheten att prognosen för närvarande är att funktionen för ansiktsidentifiering kan vara på plats hösten 2018 och för fingeravtryck 2019.

Vi ser således en uppenbar risk för att den teknik och de resurser som krävs för att lagförslaget ska komma till praktisk användning inte kommer att finnas på plats vid tidpunkten för lagstiftningens ikraftträdande, dvs. den 1 mars 2018. Det finns även en betydande risk för att det kommer att dröja ytterligare ett antal månader innan så är fallet. Detta är allvarligt och ytterst regeringens ansvar. Regeringen måste därför verka för och prioritera att nödvändiga förutsättningar för genomförandet av lagstiftningen skyndsamt kommer på plats.

2. Åtgärder mot missbruk av pass, punkt 3 (SD, -)

av Adam Marttinen (SD) och Patrick Reslow (-).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3927 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi menar att det måste till fler åtgärder för att förhindra att resehandlingar missbrukas. Trots de nya passbestämmelser som trädde i kraft den 15 april 2016 anmäls fortfarande ett stort antal svenska pass som försvunna. Detta tyder på att svenska pass fortfarande lämnas ut till andra i syfte att missbruka dem. De nu föreslagna åtgärderna förbättrar möjligheterna att komma åt den som använder sig av ett falskt pass. Däremot har inga särskilda åtgärder vidtagits för att direkt förhindra att någon lämnar ut sitt pass till någon annan. Vi anser att en straffskärpning är önskvärd och vill därför att regeringen återkommer med ett sådant förslag. Dessutom anser vi att frågan om bekämpandet av organiserad handel med pass och andra resehandlingar bör lyftas fram som en särskild prioriteringsåtgärd i regleringsbrevet för polisen.

3. Biometriska kontroller vid Schengenområdets yttre gränser, punkt 4 (M, SD, -)

av Tomas Tobé (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Anders Hansson (M), Adam Marttinen (SD) och Patrick Reslow (-).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3178 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 62 och 63.

Ställningstagande

Vi anser att användningen av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser bör öka. Det finns också ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från ett tredjeland, på sikt även för dem som reser från Schengen till ett tredjeland.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:35 Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302).

Följdmotionerna

2017/18:3927 av Adam Marttinen och Patrick Reslow (SD, -):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om straffskärpning för den som lämnar ut sitt pass eller sin resehandling till någon annan i missbrukande syfte, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpandet av organiserad handel med pass och andra resehandlingar bör lyftas fram som en särskild prioriteringsåtgärd i regleringsbrevet för polisen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3928 av Tomas Tobé m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se till att alla nödvändiga förutsättningar finns på plats för att börja tillämpa lagstiftningen fullt ut från den dag den träder i kraft, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:263 av Staffan Danielsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fingeravtryck och ansiktsidentifiering bör användas vid passkontroller samt om att reglerna för hur länge fingeravtrycken sparas bör ses över, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3178 av Johan Forssell m.fl. (M):

62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruket av biometriska kontroller vid Schengenområdets yttre gränser bör öka och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer och på sikt även för dem som reser motsatt väg, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen
(2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)
dels att nuvarande 9 kap. 8 c § ska betecknas 9 kap. 8 d §,
dels att 1 kap. 16 § och den nya 9 kap. 8 d § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 9 kap. 8 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
 16 §¹

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en *gemenskapskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en *unionskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

9 kap.

8 c §

En utlänning är vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med artikel 8.2 b eller 8.3 ib i kodexen om Schengengränserna. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningen har en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller

¹ Senaste lydelse 2015:91.

ett fotografi eller fingeravtryck.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

8 d §²

Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informations-systemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2018.

² Senaste lydelse av tidigare 9 kap. 8 c § 2015:91.

2 Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)

Härigenom föreskrivs att 5 § passlagen (1978:302) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

En svensk medborgare får inte resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass.

Första stycket gäller inte

1. mönstrat sjöfolk på fartyg under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han eller hon har flygcertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i en annan stat än Sverige och som medför legitimationshandling som gäller som pass och är utfärdad av en myndighet i den staten,

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

5. den som reser till en annan stat inom Europeiska unionen än en sådan stat som avses i 4 och som medför ett giltigt identitetskort utfärdad av en passmyndighet.

En svensk medborgare ska vid inresa från en annan stat medföra giltigt pass. Detta gäller dock inte

1. om det svenska medborgarskapet kan styrkas på annat sätt, exempelvis genom uppvisande av ett giltigt identitetskort utfärdad av en passmyndighet, eller

2. vid inresa från en stat mot vilken gränskontroll inte genomförs enligt kodexen om Schengengränserna.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:336.